

MINISTERUL SĂNĂȚII
DIRECȚIA GENERALĂ RESURSE UMANE ȘI CERTIFICARE

CURRICULUM DE PREGĂTIRE ÎN SPECIALITATEA

MEDICINĂ LEGALĂ

Toate drepturile privind publicarea și difuzarea acestei lucrări aparțin
Ministerului Sănătății

CURRICULUM MEDICINĂ LEGALĂ

Definiție

Medicina legală este disciplina medicală care urmărește să obiectiveze și să evalueze în orice speță juridică aspectele medicale ce privesc omul în viață sau decedat și să le prezinte pîntr-un suport probatoriu științific expertal.

Medicina legală este procedural necesară în toate cauzele juridice cu implicații medicale precum și în toate cazurile medicale cu implicații juridice.

1. ORGANIZAREA PROGRAMULUI DE REZIDENȚIAT

1.1. DURATA: 4 ANI

Curriculumul prevede un număr de 200 de ore didactice (curs, seminar, prezentări de cazuri) pe anul de studiu universitar, pentru tematica prezentată, înafara cărora sunt prevăzute și 40 - 50 de ore de studiu individual.

Cuantificarea pregătirii în vederea echivalării, se face prin credite (CFU). 1 credit = 25 ore de instruire

Din timpul alocat pregătirii, activitatea didactică acoperă 20-30%, restul de 70-80%, fiind dedicată activităților practice și studiului individual.

La sfârșitul fiecărui modul de pregătire (cel puțin o dată pe an), are loc o evaluare de etapă, făcută în unitatea de pregătire de către responsabilul de stagiou și îndrumător.

Evaluarea se finalizează prin acordarea de credite CFU.

Întreaga activitate de pregătire este monitorizată prin caietul de stagiou (log-book), în care vor fi trecute de asemenea evaluările de etapă în credite, activitatea în programele de cercetare, participarea la manifestări științifice și de educație continuă.

1.2. PERIOADA DE DESFĂȘURARE: ritmată de concursurile de intrare în rezidențiat în raport cu necesarul de locuri stabilit de Consiliul Superior de Medicină Legală.

1.3. LOCUL DE DESFĂȘURARE: Institutul Național de Medicină Legală "Mina Minovici" și Institutele de Medicină Legală din centrele universitare: Iași, Timișoara, Craiova, Cluj.Tg. Mureș

1.4. RESPONSABILII DE PROGRAM: Prof.univ./Conf.univ., șefii catedrelor de Medicină Legală din Centrele universitare. Șef de stagiou (medic primar sau cadru didactic universitar cu experiență). Coordonator de stagiou (medic primar sau cadru didactic universitar cu experiență), îndrumător de stagiou (medic primar sau cadru didactic universitar).

1.5. STRUCTURA PROGRAMULUI DE REZIDENȚIAT

1.5.1. Etapa de angajare, luare în evidență, rezolvarea problemelor social-administrative, prezentare la spital și clinica repartizată, alegerea îndrumătorului și fixarea planului de activitate (2 săptămâni)

1.5.2 Desfășurarea stagiilor și durata lor este următoarea:

Tanatologie. Aspecte legale ale înregistrării decesului 6 luni	Stagiul Medicină Legală- modul I 12 luni	ANUL I
Patologie medico-legală traumatică 6 luni		
Stagiul Anatomie patologică 6 luni		ANUL II
Patologie medico-legală netraumatică 6 luni		
Laborator medico-legal 3 luni		ANUL III
Nch 1 lună	Stagii pe Specialități chirurgicale, traumatologice, paraclinice 3 luni	
Ortopedie 1 lună		
Rad.și Imagistică Medicală 1 lună		
Psihiatrie, psihopatologie medico-legală 4 luni		
Drept Medical 6 sept.		
Bioetica 2 săptămâni.		
Medicină legală clinică 12 luni		ANUL IV

1.5.3 CURRICULA REZIDENȚIATULUI DE MEDICINĂ LEGALĂ este următoarea:

	Stagiul principal/durăță		Stagiul secundar/durăță	
Anul 1	Medicină legală modul I: Tanatologie și patologie medico-legală traumatică	1 an	Tanatologie medico-legală	6 luni
			Patologia medico-legală traumatică	6 luni
Anul 2	Anatomie patologică Patologie medico-legală netraumatică	6 luni 6 luni		

Anul 3	Medicină legală modul II: Laborator medico-legal	3 luni	Toxicologie medico-legală	1 lună
			Identificare medico-legală, odontostomatologie, antropologie medico-legală, entomologie medico-legală	1 lună
			Laborator criminalistic și medico-legal Serologie și hematologie medico-legală	2 săpt 2 săpt.
	Stagii pe Specialități chirurgicale, traumatologice, paraclinice	3 luni	Neurochirurgie Ortopedie-traumatologie Rad. și Imagistică medicală	1 lună 1 lună 1 lună
	Psihiatrie și psihopatologie medico-legală	4 luni		
	Elemente juridice și drept medical	6 săpt.		
	Bioetică	2 săpt.		
Anul 4	Medicină legală clinică	1 an	Propedeutică și semiologia medico-legală a examinării pe persoană	6 luni
			Evaluarea gravității leziunilor traumatice în raport cu prevederile legale	6 luni

1.6. Metodologia desfășurării stagiilor

Programul de învățământ se va desfășura conform :

Curriculei generale de medicină legală mai sus prezentată cât și a programelor analitice corespunzătoare fiecărui stagiul de pregătire inclusiv baremul de manevre, tehnici și activități practice pentru fiecare stagiul (ANEXA I)

- Liste de baremuri privind necesarul minim de execuții tehnice stabilit pe întreaga perioadă a pregătirii de specialitate (ANEXA II)

Norme de formare a specialiștilor de medicină legală precum și a desfășurării stagiului de rezidențiat de medicină legală (ANEXA III)

1.7. Evaluarea cunoștințelor teoretice și practice se va face:

1.7.1. La sfârșitul fiecărui stagiul de pregătire (ex. Neurologie/neurochirurgie, ORL, Oftalmologie, Obstetrică-ginecologie, Ortopedie, tanatologie, toxicologie medico-legală, identificare și serologie medico-legală, genetică medico-legală, etc.). Examen scris și oral, nota minimă:7

1.7.2. La sfârșitul fiecărui an de pregătire. Examen scris și oral, nota minimă:7 Eliminatoriu pentru a putea intra în anul următor de pregătire.

1.7.3. Prin evaluarea cel puțin a unei lucrări științifice sau comunicări științifice până la sfârșitul pregătirii de rezidențiat

1.7.4. Prin evaluarea unei lucrări finale (teză) din temele aflate la dispoziție prin care candidatul va înfățișa cunoștințele sale teoretice despre o temă anume cât și aptitudinile sale de cercetare cât și practice.

2. ORGANIZATORUL PROGRAMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT:

Ministerul Sănătății

3. ACREDITAREA TITLULUI DE MEDIC SPECIALIST: Ministerul Sănătății

ANEXA I. Programele analitice ale stagiilor de pregătire în programul de rezidențial în specialitatea medicină legală și haremurile corespunzătoare fiecărui stagi

1. TANATOLOGIE MEDICO-LEGALĂ

6 luni

Cursuri predare conform programei analitice (100 ore).

1.1 DEFINIȚIE

Definiție: știința care se ocupă cu studiul asupra morții și semnelor morții precum și a modificărilor care survin în organismul uman după încetarea vieții.

1.2 DURATA:

6 luni

1.3 STRUCTURA STAGIULUI

1.3.1 Etapa de angajare, luare în evidență, rezolvare a problemelor social administrative, prezentare la spitalul și clinica repartizată, alegerea îndrumătorului și fixarea planului de activitate

1.3.2 Stagiul de Tanatologie Medico-Legală propedeutică și semiologie tanatologică. Declararea și înregistrarea decesului (acte de deces, certificatul medical constatator al decesului, recoltarea țesuturilor și organelor în vederea transplantului).

1.3.3 Stagiul de Diagnostic Tanatologie medico-legal. Aprecierea intervalului postmortem

1.4 CONȚINUTUL STAGIULUI

1.4.1 TANATOLOGIE MEDICO-LEGALĂ PROPEDEUTICĂ ȘI SEMIOLOGIE TANATOLOGICĂ. Declararea și înregistrarea decesului

Tematica lecțiilor conferință

1. Introducere în medicina legală, definiție, conținut, evoluție istorică a probațiunii medico-legale.
2. Bazele procedurale ale expertizei, organizarea rețelei de medicină legală.
3. Legea privind organizarea și funcționarea Instituțiilor și Serviciilor medico-legale în România, aspecte europene.
4. Moartea : definiție, clasificare.
5. Etapele morții, semnele morții: semnele negative de viață (semnele clinice ale morții, letargia, preagonia, agonia, coma, moartea clinică, moarte cerebrală, moartea somatică, moartea biologică) semnele morții reale
6. Modificări cadaverice precoce și tardive (semnele morții reale), fenomene naturale de conservare a cadavrelor, metode artificiale de conservare, tehnici de tanatopraxie .
7. Manifestări postvitale.
8. Examinarea postmortem: aspecte generale și speciale (proceduri și tehnici speciale)
9. Descrierea normală și patologică morfopatologică a țesuturilor și organelor
10. Exhumarea, autopsierea și reautopsierea cadavrelor.
11. Prezentarea aspectelor legale și procedurale privind înregistrarea decesului (acte de deces, certificatul medical constatator al decesului, recoltarea țesuturilor și organelor în vederea transplantului). Documente care însoțesc solicitarea autopsiei medico-legale. Raportul de

necropsie. Certificatul medical constatator al decesului. Certificatul de deces/certificatul de naștere. Documente ce însoțesc recoltarea țesuturilor și organelor în vederea transplantului. Legea transplantului de țesuturi și organe

12. Aspecte etice, legale și sociale legate de moarte și autopsie

1. Aspecte legate de iatrogenie și protecția personalului ce lucrează în săli de prosectură și laboratoare medico-legale

13. 1.4.2 DIAGNOSTIC TANATOLOGIC MEDICO-LEGAL. APRECIEREA
INTERVALULUI POSTMORTEM

Tematica lecțiilor conferință

1. Mecanisme tanatogenetice, sindroamele tanatogeneratoare în morți violente și neviolente.
2. Tanatocronologia
3. Transplantul de țesuturi și organe
4. Diagnosticul cauzelor morții. Raportul de cauzalitate în tanatogeneză. **Baremul**

Lucrărilor practice

1. Examenul extern al cadavrului: elemente de identificare a cadavrului .semnele morții, particularități și indicii patognomonici, semne de violență, semne diverse particulare, urme de tratament, examenul genital.

Manopere: 100 execuții

2. Tehnica îmbalsămării și conservării cadavrului precum și alte îngrijiri de tanatopraxie. Asistarea aparținătorilor: atitudine de urmat. Manopere: 10 execuții

3. Redactarea raportului de autopsie Manopere: 50 execuții

4. Tehnica examenului la fața locului: examenul corpurilor delictive, al hainelor, identificarea și recoltarea probelor Manopere: 5 examinări
5. Tehnica exhumării și a reautopsierii: examenul de fragmente de corp uman: oase, organe etc, pentru stabilirea speciei, sexului vârstei, datei morții și cauzei acesteia

Manopere: 1 participare

6. Verificarea semnelor morții și evaluarea intervalului postmortem și a orei decesului

Manopere: 100 execuții

7. Cunoașterea și prezentarea normelor și procedurilor care stau la baza solicitării unei autopsii medico-legale, a distincției între autopsia medico-legală/anatomopatologică.

Manopere: 10 examinări

8. Cunoașterea și prezentarea procedurilor legate de transplantul de țesuturi și organe

Manopere: 5 execuții

9. Consemnarea documentelor ce însoțesc declararea decesului și alte acte conexe.

Manopere: 50 cazuri

2. ANATOMIE PATOLOGICĂ

6 luni

Cursuri predare conform programei analitice (100 ore)

1.1 DEFINIȚIE

Anatomia patologică este specialitatea care se ocupă cu diagnosticul morfologic (macro și microscopic) al bolilor, utilizând atât tehnicile clasice (necropsie și histopatologie), cât și tehnicile moderne (microscopie electronică, histochimie și enzimologie, etc.)

1.2 **DURATA:** 6 luni

1.3 CONȚINUTUL STAGIULUI DE ANATOMIE PATOLOGICĂ 1.3.1

Tematica lecțiilor conferință

1. Tulburări circulatorii: Hiperemia activă și pasivă, staza. Embolia Tromboza. Coagulopatia de consum. Sludge. Ischemia. Infarctul. Hemoragia
2. Distrofii hidroproteidice celulare și interstițiale-diagnostic diferențial cu autoliza. Distrofii proteice -distrofie hialină, amiloidoză.
3. Distrofii lipidice-steatoze, lipomatoza, citosteatonecroza, distrofii lipidice complexe. Distrofii glucidice-glicogenoze, mucoviscidoza
4. Forme anatomopatologice ale inflamației exudative. Leziuni inflamatorii elementare. Elemente celulare componente ale exudatului inflamator. Tipuri de inflamație (exudative, alternative, proliferative). Inflamații produse de paraziți animali.
5. Morfopatologia inflamației tuberculoase
6. Procese de regenerare și reparație tisulară. Reacția vitală
7. Morfopatologia tumorilor benigne
8. Morfopatologia tumorilor maligne
9. Morfopatologia reumatismului
10. Endocarditele
11. Cardiopatia ischemică
12. Boala aterosclerotică
13. Arterite și flebite
14. Pneumopatii acute
15. Diagnosticul diferențial al plămânului respirat-nerespirat. Aspiratul amniotic. Pneumopatii
16. Tuberculoza pulmonară
17. Gastritele
18. Ulcerul gastric
19. Enterocolitele acute și cronice
20. Hepatitele acute și cronice

21. Cirozele hepatice
22. Colecistitele
23. Nefropatii glomerulare, tubulare și interstițiale
1. Endometriete. Resturi de sarcină. Patologia placentei. Leziuni dishormonale ale
 endometrului
24. Tiroidite
25. Meningite
26. Leziuni vasculare ale S.N.C

1.3.2 Baremul activităților practice

1. Efectuarea necropsiei: 5 (cazuri)
2. Orientarea materialului biopsie: 20 (cazuri)
3. Prelucrarea tehnică (inclusiv la parafină): 20 (cazuri)
4. Prelucrare tehnică (microtomie): 10 (cazuri)
5. Prelucrare tehnică (colorații uzuale): 10 (cazuri)
6. Prelucrare tehnică (colorații speciale): 10 (cazuri)
7. Examinarea histopatologică din patologia digestivă: 20(cazuri)
8. Examinarea histopatologică din patologia respiratorie: 20(cazuri)
9. Examinarea histopatologică din patologia urinară: 20(cazuri)
10. Examinarea histopatologică din patologia pielii: 20(cazuri)
11. Examinarea histopatologică din patologia tumorală a țesuturilor moi: 20(cazuri)
12. Examinarea histopatologică din patologia tiroidei: 20(cazuri)
13. Examinarea histopatologică din patologia suprarenalei: 20(cazuri)
14. Examinarea histopatologică din patologia colului uterin: 20(cazuri)
15. Examinarea histopatologică din patologia corpului uterin: 20(cazuri)
16. Examinarea histopatologică din patologia trompei uterine: 10(cazuri)
17. Examinarea histopatologică din patologia ovarului: 10(cazuri)
18. Examinarea histopatologică din patologia testiculului: 10(cazuri)
19. Examinarea histopatologică din patologia glandelor mamare: 10(cazuri)
20. Examinarea histopatologică din patologia cerebrală și meningeală: 50(cazuri)

3. PATOLOGIE MEDICO-LEGALĂ

6 LUNI (100 ORE)

Cursuri predare conform programei analitice

1.1 DEFINIȚIE

Patologia medico-legală este știința medico-legală care se ocupă cu studiul și diagnosticul morfologic și fiziopatologic al bolilor traumatice și netraumatice și care făcând uz de tehnicile clasice (necropsie și histopatologie) evidențiază mecanismele morții (tanatogeneză), cauzele morții și felul morții (violența/neviolența).

1.2 DURATA: 6 luni

1.3 STRUCTURA STAGIILOR

1.3.1 Stagiul de Medicină legală modul II Patologie medico-legală netraumatică (6 luni)

1.4 CONȚINUTUL STAGIULUI DE PATOLOGIE MEDICO-LEGALĂ NETRAUMATICĂ

1.4.1 Tematica lecțiilor conferință (100 ore)

1. Moartea subită. Definiție. Aspecte necroptice morfopatologice
2. Cauze de deces în moartea subită grupate pe aparate și sisteme,
 - sistemul cardiovascular
 - aparatur respirator
 - aparatur digestiv
 - aparatur urinar
 - aparatur genital
 - sistemul endocrin și metabolic
 - alte cauze
3. Moartea subită versus moarte suspectă
4. Embolia între moarte neviofentă și moarte violentă
5. Investigații tanatochimice, bacteriologice
6. Investigații de laborator aprofundate în moartea subită pe grupuri de etiologie
7. Moartea de cauze cardiace. Moartea subită cardiacă.
8. Moartea neviolentă din boli cronice și/sau consumptive
9. Cauzalitatea medico-legală în moartea subită și moartea neviolentă. Tanatogeneză.

Baremul lucrărilor practice

1. Executarea tehnică a autopsiei medico-legale: examinare internă și interpretarea leziunilor incompatibile cu viața a leziunilor orgnice cronice și a leziunilor nespecifice.

Manopere: 50 execuții

2. Redactarea raportului de autopsie în cazurile analizate

Manopere: 50 execuții

3. Tehnica recoltării de organe și produse biologice de la cadavru pentru examinări de laborator în cauze netraumatice (violente): recoltarea produselor biologice pentru examinări tanatochimice, bacteriologice.

Manopere: 50 execuții

4. Tehnica exhumării și a reautopsierii: examenul de fragmente de corp uman: oase, organe etc, pentru stabilirea speciei, sexului vârstei, datei morții și cauzei acesteia

Manopere: 1 participare

5. Cunoașterea și prezentarea semnelor corespunzătoare decesului de cauze patologice (naturale)

Manopere: 50 examinări

6. Cunoașterea și prezentarea atitudinii și metodologiei autopsiei medico-legale în cazul constatării unor erori medicale

Manopere: 2 cazuri

4. LABORATOR MEDICO-LEGAL

Cursuri predare conform programei analitice

4.1 DEFINIȚIE

Laboratorul medico-legal vine în sprijinul identificării și determinării cauzelor decesului în complementaritate cu examenul necropsic și în contextul unei investigații moderne.

4.2 DURATA:

3 luni

4.3 STRUCTURA STAGIILOR

4.3.1 Stagiul de toxicologie medico-legală: 1 luni

4.3.2 Stagiul de Identificare medico-legală, odontostomatologie, antropologie medico-legală, entomologie medico-legală: 1 lună

4.3.3. Stagiul de Laborator criminalistic si medico-legal: 2 săpt

4.3.4. Stagiul de Filiație și hemogenetică medico-legală: 2 săpt

4.4 CONȚINUTUL STAGIULUI DE TOXICOLOGIE MEDICO-LEGALĂ

4.4.1 Tematica lecțiilor conferință (20 ore)

Programa analitică

1. Noțiuni de toxicitate; toxic
2. Investigația la fața locului în intoxicații
3. Clasificarea toxicelor
4. Toxice la poarta de intrare
5. Toxice la poarta de ieșire
6. Toxice cu toxicitate viscerală și celulară
7. Toxice care se depozitează în organism
8. Farmacodinamia principalelor toxice
9. Farmacodinamia drogurilor stupefiante
10. Clasificarea drogurilor stupefiante
11. Morfopatologia drogurilor stupefiante
12. Droguri stupefiante și metabolizi. Legislație națională și internațională
13. Recoltarea produselor biologice în vederea stabilirii stării de intoxicație
14. Metode și tehnici de detecție a drogurilor și metabolizilor
15. Metode și tehnici de toxicologie medico-legală. Particularități ale toxicologiei medicolegale în raport cu toxicologia clinică.
16. intoxicația cu alcool
17. Interferențe medicamentoase, reacții adverse la medicamente, agenți terapeutici
18. Toxicologia medico-legală a principalelor substanțe toxice întâlnite în practica curentă medico-legală și de laborator medico-legal
19. Organizarea managementul și funcționarea unui laborator modern de toxicologie medico-legală
20. Baza de date toxicologică. Aspecte etice.

4.4.2 Baremul lucrărilor practice

1. Recoltări de produse biologice în vederea examenului toxicologic Tehnici și metode de înregistrare a probelor

Manopere: 10

3. Tehnici și metode clasice de toxicologie medico-legală pentru evidențierea calitativă și cantitativă a principalelor toxice curențe

Manopere: 5

4. Tehnici de extracție în vederea determinării gaz cromatografice, analiza spectre GC și cromatograme

Manopere: 5

5. Determinarea alcoolemiei în laborator prin metoda clasică precum și GC Head space

Manopere: 5

4.5 CONȚINUTUL STAGIULUI DE IDENTIFICARE MEDICO-LEGALĂ, ODONTO-STOMATOLOGIE, ANTROPOLOGIE MEDICO-LEGALĂ, ENTOMOLOGIE MEDICO-LEGALĂ

4.5.1 Tematica lecțiilor conferință (20 ore)

Programa analitică

1. Tehnici și metode moderne de identificare și individualizare
2. Odontostomatologie medico-legală
 - a. Expertiza după oase, dinți, fragmente de țesuturi și organe, pentru stabilirea vârstei, sexului, taliei, speciei, identificare, patologie de bază, data decesului, data înhumării, etc.
 - b. Identificarea prin criterii odonto-stomatologice. Bazele teoretice ale identificării și identificarea criminalistică. Identificarea de grup și individuală. Identificarea reconstructivă și comparativă.
3. Metode antropologice de identificare în stabilirea speciei, vârstei și a caracterelor individuale. Identificarea prin studiul urmelor produse prin mușcare.

4. Entomologie medico-legală

Metode de conservare și de distrugere a cadavrului Studiul general al insectelor necrofage.
Ciclu de viață al insectelor

Contribuțiile entomologiei la investigarea criminalistică și medico-legală

Artefacte constatate la cadavru ce pot fi atribuite acțiunii insectelor

Metode și tehnici și proceduri în investigația și cercetarea entomologică

Valoarea studiului entomologie în stabilirea datei probabile a morții, locului înhumării, identificării, diagnosticului toxicologic

4.5.2 Baremul lucrărilor practice

1. Recoltarea probelor de țesut și os, utilizarea truselor și echipamentelor de bază, a metodelor avansate de identificare, documentare

Manopere: 20

2. Identificarea pe resturi scheletale (inclusiv cu ocazia exhumărilor)

Manopere: 20

3. Identificarea odontostomatologică

Manopere: 20

4. Expertiza corpurilor delictive

Manopere: 5

5. Evaluarea stadiului de dezvoltare a insectelor și a intervalului postmortem

Manopere: 5

4.6 CONȚINUTUL STAGIULUI DE LABORATOR CRIMINALISTIC ȘI MEDICO-LEGAL

4.6.1 Tematica lecțiilor conferință (10 ore)

Programa analitică

Cercetarea locului faptei. Etape: sesizarea, măsuri luate de organul judiciar sosit primul la fața locului, reguli generale metodologice de investigare a omorului Constituirea echipei de cercetare Pregătirea mijloacelor tehnico-științifice criminalistice Efectuarea cercetării la fața locului

- cercetarea la fața locului în faza statică
- cercetarea la fața locului în faza dinamică

Principalele acțiuni care se întreprind în cadrul investigării unei infracțiuni
dispunerea expertizelor medico-legale dispunerea expertizelor criminalistice

- expertiza dactiloscopică
- expertiza urmelor
obiectelor vulnerante -expertiza urmelor de
picioare
- expertiza urmelor de dinți
și buze -expertiza urmelor de vopsea,
sticlă, etc. -expertiza balistică

Expertiza criminalistică a urmelor biologice -

- expertiza urmelor de sânge
- expertiza criminalistică a urmelor de saliva și sperma -
- expertiza criminalistică a firului de păr

4.6.2 Baremul lucrărilor practice

1. Recoltarea probelor criminalistice, Dispunerea tipului de expertiză, documentare, fotografiere, conservare, delimitarea perimetrului, lanțul custodiei probelor, împărțirea sarcinilor în echipă,

Manopere: 20

- 2.Utilizarea truselor și echipamentelor de bază

Manopere: 20

4.7 CONȚINUTUL STAGIULUI DE SEROLOGIE ȘI HEMATOLOGIE MEDICO-LEGALĂ

Cursuri predare conform programei analitice

4.7.1 Tematica lecțiilor conferință (10 ore)

Programa analitică

1. Bazele genetice
- 2.Sisteme serologice folosite în filiație
Tehnică și metodologia investigației grupelor de sânge și a altor sisteme genetice
Examinarea antropologică în filiație
- 3.Sistemul HLA în filiație
- 4.Profilul ADN în filiație

Istoricul investigației ADN

Identificarea medico-legală

Noțiuni generale de genetică

Tehnică și metodologia investigației ADN

Interpretarea rezultatelor

Markeri

Cazuri de studiu Documentarea rezultatului Formularea concluziilor

4.7.2 Baremul lucrărilor practice

1 Tipajul grupelor de sânge (documentare, redactare, interpretare)

Manopere: 10 cazuri

2.HLA (documentare, redactare, interpretare)

Manopere: 10 cazuri

3.Profil ADN (documentare, redactare, interpretare)

Manopere: 10 cazuri

4.Tehnica și metodologie în recoltarea și conservarea probelor în vederea stabilirii filiației (sânge, saliva, etc.)

Manopere: 20 cazuri

5.Documentarea cazurilor și formuierea
concluziilor

Manopere: 20 cazuri

5. SPECIALITĂȚI CHIRURGICALE ȘI TRAUMATOLOGICE, PARACLINICE

3 LUNI

Cursuri predare conform programei analitice

5.1 DEFINIȚIE

Specialitățile chirurgicale și traumatologice constituie adesea prin cazuistica lor solicitări frecvente în practica medico-legală. Pregătirea în rezidențiatul de medicină legală include minime cunoștințe postuniversitare din specialitățile de neurochirurgie, ortopedie-traumatologie, radiologie și imagistică medicală pentru o mai bună înțelegere și documentare a cazurilor ce apar frecvent în practica medico-legală.

5.2 DURATA:

6 luni

5.3 STRUCTURA STAGIILOR

5.3.1 Stagiul de Neurochirurgie: 1 lună

5.3.2 Stagiul de Ortopedie-traumatologie: 1 lună

5.3.3 Stagiul de Radiologie și imagistică medicală: 1 lună

5.4 CONȚINUTUL STAGIULUI SECUNDAR DE NEUROCHIRURGIE: 1 LUNĂ

5.4.1 Tematica lecțiilor conferință (20 ore)

I Efecte traumatice primare HComotția cerebrală

1.2. Leziuni axonale difuze

1.3. Contuzia cerebrală

1.4. Delacerarea cerebrală

II **Efecte traumatice secundare**

Hematoame intracraniene posttraumatice

2.1. Hematoame extradurale

2.2. Hematoame subdurale

2.3. Hematoame intraparenchimotoase

2.4. Hematoame Intraventriculare

III **Colecții lichidiene intracraniene traumatice**

3.1. Hygroma dureimater (HDN) 3.2. Meningita

seroasă (MS) 3.3. Edemul cerebral acut posttraumatic

3.4. Ceiapsul cerebroventricu Earfsindromui de hipotensiune intracraniană)

3.5.Fongusul cerebral

3.6.Fistule LCR IV Leziuni și sindroame vasculare

postraumatice

A Sindroame vasculare ocluzive

4.1 Sindroame ocluzive din sistemul carotidian

5.5. Ocluzii traumatice indirecte în sistemul arterei carotide interne

5.6. Sindroame ocluzive in sistemul vertebro-bazilar

5.7. Sindroame ocluzive ale sinusurilor dureimater și venelor aferente

B. Fistule arterio-venoase

5.8. Fistule carótido -cavernoase

5.9. Fistule arterio-venoase în sistemul vaselor vertebrale

C. Anevrismele intracerebrale postraumatice

V. Efecte cerebrale tardive evolutive ale traumatismelor

Encefalopatia posttraumatică

Epilepsia posttraumatică

VI Traumatismele vertebrocebrale

Clasificarea traumatismelor vertebrocebrale (mecanisme de
producere: flexia, rotație, extensia, compresia, forfecarea.

Tratament al traumatismelor vertebrocebrale

Tipuri particulare de fracturi cervicale

Sindrom centromedular posttraumatic

Tratamentul leziunilor toraco-lombare

VII Leziuni traumatice ale nervilor

A. Clasificarea leziunilor traumatice ale nervilor periferici

Tipuri particulare ale leziunilor nervilor periferici

Sindromul de tunel carpian

Strivirea nervului ulnar la cot

Leziunile nervului radial

Lezarea nervului peronier

Leziunile plexului brahial

B. Leziuni traumatice ale nervilor cranieni

Nervul oculomotor

Nervul trigemen

Nervul facial

Nervul acustico-vestibular

Nervii caudali(IX-XII)

VIII. Principalele asociații posttraumatice

- 8.1. Traumatisme craniocerebrale asociate cu traumatism vertebromedular
- 8.2. Traumatisme craniocerebrale asociate cu traumatism toracic
- 8.3. Traumatisme craniocerebrale asociate cu traumatisme abdominale
- 8.4. Traumatisme craniocerebrale asociate cu traumatisme ale membrelor și

centurilor

- 8.5. Principii de tratament și ierarhizarea metodelor terapeutice în politraumatisme

5.4.2 Baremul lucrărilor practice

1. Examine clinice neurologice - pregătire, documentare, interpretare date, punându-se accentul pe diagnosticul diferențial, leziuni traumatice/leziuni patologice, diagnosticul mecanismului de producere al leziunilor

Manopere: 20 cazuri

2. Examinarea urgenței neurochirurgicale și evaluarea risc și prognosticului

Manopere: 20 cazuri

3. Explorări paraclinice neurochirurgicale - interpretare date

Manopere: 20 cazuri

4. Prezentare de caz

Manopere: 3 cazuri

5. Participarea în operație

Manopere: 1 caz

5.5 CONȚINUTUL STAGIULUI SECUNDAR DE ORTOPEDIE-TRAUMATOLOGIE: 1 LUNĂ

5.5.1 Tematica lecțiilor conferință (20 ore)

1. Generalități asupra fracturilor (definiție, clasificare, mecanism de producere, tratament, complicații generale și locale, imediate și la distanță)
 2. Fracturile claviculei cu deplasare, fără deplasare (mecanism de producere)
 3. Fracturile omoplatului cu deplasare, fără deplasare
 4. Luxația scaputo-humerală recentă și recidivantă.
 5. Luxația sterno-și acromioclaviculară
 6. Fractura extremității proximale a humerusului, fractura diafizei humerale, fractura paletelor humerale.
 7. Fracturile diafize ale oaselor antebrațului, sindromul de rețracție, ischemia Volkmann.
 8. Fracturile de la nivelul cotului
 9. Luxațiile cotului
- Fracturile extremităților distale ale oaselor antebrațului
10. Entorsa articulației pumnului

11. Fractura scafoïdului, semilunarului și a altor oase ale carpului
12. Fracturi oase metacarpiene
13. Luxații carpiene și metacarpiene
14. Fractura bazinului
15. Entorsa și luxația coxo-femurală
16. Fractura extremității proximale a femurului (col femural, masiv trohanterian)
17. Fractura diafizei femurale
18. Fracturile extremității distale ale femurului
19. Entorsa genunchiului, fără/cu rupturi de ligamente, cu rupturi de menise
20. Fracturi ale extremității proximale ale tibiei
21. Fractura de pilon tibial
22. Fractura de peroneu
24. Fracturi maleolare
25. Fractura oaselor piciorului (calcaneu, astragal, alte oase tarsiene, oase metatarsiene, fracturi ale falangelor)
26. Entorsele gleznei
27. Luxația tibio-astragaliană
28. Luxația articulației tarso-metatarsiană
29. Luxația interfalangiana
30. Fracturi deschise

5.5.2 Baremul lucrărilor practice

1. Examine clinice ortopedie - pregătire, documentare, interpretare date, punându-se accentul pe diagnosticul diferențial, leziuni traumatice/leziuni patologice, diagnosticul mecanismului de producere al leziunilor

Manopere: 20 cazuri

2. Examinarea urgențelor din ortopedie-traumatologie și evaluarea risc și prognostic

Manopere: 20 cazuri

3. Explorări paraclinice ortopedie - interpretare date

Manopere: 20 cazuri

4. Criteriile opțiunilor terapeutice: imobilizare gipsată /osteosinteza

Manopere: 20 cazuri

5. Recuperarea

Manopere: 20 cazuri

6. Prezentare de caz

Manopere: 3 cazuri

7. Participare în operație

Manopere: 1 caz

5.6 CONȚINUTUL STAGIULUI SECUNDAR DE RADIOLOGIE ȘI IMAGISTICĂ MEDICALĂ: 1 LUNĂ

Specialitatea care utilizează radiațiile Roentgen în scopul investigației morfofuncționale a diferitelor organe și sisteme. Sub termenul de imagistică medicală sunt incluse, alături de radiodiagnostic, metode în care obținerea imaginii diagnostice se realizează și cu ajutorul altor agenți fizici implicând existența unui lanț informatic de prelucrare a imaginii primare.

5.6.1 DURATA 1 lună

5.6.2 STRUCTURA STAGIILOR

5.6.3 Tematica lecțiilor de conferință (20 ore)

1. Aparatul Roentgen
 - părți componente
 - principii de funcționare
 - tipuri particulare, dedicate
2. Razele X
 - modul de producere al razelor X
 - proprietăți fizice, chimice și biologice
 - formarea imaginii radiologice
 - particularitățile și legile formării imaginii
3. Protecția în radiologie
 - dozarea razelor X
 - principii, modalitate, legislație
4. Prelucrarea materialului fotografic în radiologie
 - camera obscură
 - filmul radiologie - particularități de fabricație, tipuri
 - casete, folii întăritoare.
 - aprecierea calității filmelor și a imaginii obținute
 - dezvoltare automată
 - filmul termic.
5. Alte modalități de obiectivare a imaginii radiologice. imaginea digitală
6. Metode de examinare în radiologie - tehnici de bază și variante, (fără și cu substanțe de contrast) la nivelul:
 - aparatului respirator
 - aparatului cardio-vascular
 - tubului digestiv, căilor biliare
 - aparatului urinar
 - aparatului osteoarticular
 - sistemului glandular
 - obstetrică-ginecologie
 - glandei mamare
 - oftalmologie
 - ORL
 - neurologie
 - stomatologie.
7. Substanțe de contrast utilizate în radiologie.
 - tipuri de substanțe, sfera de utilizare
 - incidente, accidente
 - reacții adverse și tratamentul lor
8. Bazele fizice și tehnice ale ultrasonografiei
9. Bazele fizice și tehnice ale computertomografiei.
10. Principiile fizice ale **RM**.
11. Imaginea radiologiei normală (torace, tub digestiv, căi biliare, aparat renal, schelet osos, aparat genital)

12. Semiologia radiologică în procesele patologice ale aparatelor: respirator, cardio-vascular, digestiv, renal, osteoarticular
13. Diagnosticul radiologic al malformațiilor cutiei toracice, căilor respiratorii, ale parenchimului pulmonar și vasculare pulmonare.
14. Diagnosticul radiologic în afecțiunile căilor respiratorii (trahee și bronșii)
15. Diagnosticul radiologic al pneumopatiilor acute și cronice - alveolare și interstițiale
16. Diagnosticul radiologic al traumatismelor osteo-articulare inclusiv vertebroligamentare și craniocerebrale
17. Diagnosticul radiologic al inflamațiilor osteoarticulare
18. Diagnosticul radiologic al afecțiunilor articulare și periarticulare .
19. Examinarea radiologică în ORL și OMF
20. Examinarea radiologică în obstetrică-ginecologie
21. Politraumatisme

22. Tehnici și metode de imagistică modernă în radiologie (mielografie, CT, RMN, etc.)

5.6.4 Baremul activităților practice

1. Participarea la un număr de explorări radiologice simple sau complexe și interpretarea lor:
 - radiografii craniu (neuro și viscerocraniu) și coloana vertebrala-10
 - radiografii torace - 10
 - radiografii bazin-10
 - radiografii de schelet (oase lungi, etc.)- 20
2. Asistarea în radiologia imagistică modernă și interpretarea rezultatelor -CT-10 - ecografii -10 -mielografie - 5

6. PSIHIATRIE, PSIHOPATOLOGIE MEDICO-LEGALĂ ȘI ELEMENTE DE CRIMINOLOGIE

4 LUNI

Cursuri predare conform programei analitice

DEFINIȚIE

Psihopatologia medico-legală și elementele de criminologie întregesc o mare parte din activitatea expertală medico-legală constituind o adevărată supraspecialitate medico-legală. De multe ori particularitatea cazurilor și implicațiile juridice implică individualizări ce necesită cunoștințe postuniversitare de psihiatrie. Stagiul este absolut necesar pentru o mai bună înțelegere și documentare a cazurilor ce apar frecvent în practica medico-legală.

6.1 **DURATA:** 4 luni

6.2 STRUCTURA STAGIILOR

6.3 Stagiul de psihiatrie, psihopatologie medico-legală și elemente de criminologie: 4 luni

6.4 CONȚINUTUL STAGIULUI

6.4.1 Tematica lecțiilor conferință (80 ore)

1. Obiectul psihiatriei medico-legale, cadrul juridic și organizatoric și relațiile cu diferitele ramuri ale dreptului, cu criminologia și socio-psihiatria
2. Expertiza medico-legală psihiatrică-domeniu al asistentei medico-social-juridice și al cercetării interdisciplinare
3. Fundamentarea teoretică a obiectivelor generale ale expertizei cu implicații medico-legale **din** domeniul psihopatologiei. Desfășurarea.
4. Criteriologia interpretării cauzale a conceptului de responsabilitate. Capacitatea psihică
5. Personalitatea - funcție de sinteză a psihismului și concept definitoriu în criteriologia medico-legală a patologiei psihice marginale
7. Discernământul și conștiința. Relațiile cu tipurile de personalitate, cu capacitatea psihică și responsabilitatea - iresponsabilitatea
7. Minoritatea. Comportamentul deviant și delincvența minorilor. Regimul juridic și problemele expertizei. Măsuri de siguranță și speciale de ordin coercitiv - educativ și medico-pedagogice.
8. Implicațiile medico-legale psihiatrice ale etilismului acut. Beția patologică. Regimul juridic al lecției.
9. Obligarea la tratamentul medical și măsurile de siguranță. Interdicția.
10. Criteriologia interpretării cauzale a conceptului de responsabilitate. Exprimarea legăturilor (raporturilor) cauzale în expertiza medico-legală psihiatrică.
11. Agresivitate-agresiune-violență-periculozitatea socială a bolnavului psihic. Victimologia.
12. Evoluția conceptului clinic de psihopatie și implicațiile în practica medico-legală psihiatrică.
13. Valoarea și limitele examenului psihologic în expertiza medico-legală psihiatrică.
14. Tulburările de dezvoltare a personalității cu substrat organic obiectivabil (dezvoltări lezionate, stări psihopatoide de regresivitate)
15. Implicațiile medico-legale neuropsihiatrice ale traumatismelor crano-cerebrale. Epilepsia.
16. Valoarea și limitele investigațiilor paraclinice în expertiza psihiatrică.
17. Psihoze endogene și psihogenii cu implicații medico-legale. Psihoza de detenție.
18. Ancheta socială în cadrul expertizei medico legale psihiatrice.
19. Tulburări psihice ale vârstei a treia, implicații medico-legale.
20. Simularea în expertiza medicinii-legale psihiatrice.
21. Probleme de sexologie cu implicații medico-legale psihiatrice .
22. Semiologia psihiatrică

6.4.2 Baremul lucrărilor practice

1. Metodologia examinării dosarului cauzei și selectarea datelor anterioare (medicale, sociale, școlare, profesionale, penale etc.) și de anchetă.

Manopere: 10 cazuri

2. Metodologia investigației clinice.

Manopere: 20 cazuri

3. Raportul de expertiză medico-legală psihiatrică-părți componente metodologia redactării.

Manopere: 10 cazuri

4. Investigațiile paraclinice și de specialitate-indicații.

Manopere: 10 cazuri

5. Teste psihologice uzuale -indicații.

Manopere: 10 cazuri

6. Ancheta socială .

Manopere: 5 cazuri

7. Coroborarea rezultatelor investigațiilor complementare.

Manopere: 10 cazuri

8. Metodologia redactării concluziilor.

Manopere: 20 cazuri

2. 10. Analiza de acte (rapoarte) și avizări medico-legale

Manopere: 10 cazuri

7. ELEMENTE JURIDICE: DREPT MEDICAL, RĂSPUNDERE PROFESIONALĂ

6 săpt.

Cursuri predare conform programei analitice

7.1 DEFINIȚIE

Elementele juridice împletesc practica medico-legală. Nu este posibilă practica medico-legală fără minime cunoștințe juridice și judiciare. Răspunderea profesională medicală și malpraxis-ul susțin de asemenea aprofundarea cunoștințelor juridice cât și logice, deontologice, etc.

7.2 DURATA: 6 săpt

7.3 STRUCTURA STAGIILOR

Stagiul constând în elemente juridice de drept medical, răspundere profesională: 6 săpt.

7.4 CONȚINUTUL STAGIULUI

7.4.1 Tematica lecțiilor conferință (30 ore)

- Metodologie și organizare a sistemului juridic actual. Implicații medico-legale. Noțiuni de Jurisprudență.
- Legislație privind activitatea medico-legală
- Elemente teoretice de drept penal
- Elemente teoretice de drept civil
- Aspecte de drept în infracțiunile din domeniul vieții sexuale, Vătămarea corporală, Omorul, Leziuni cauzatoare de moarte
- Noțiuni de drept medical
- Noțiuni de răspundere profesională. Malpraxis.
- Aspecte etice ale practicii medico-legale

Expertul parte medic legist

7.4.2 Baremul lucrărilor practice

1.Studiu pe dosar în cazul vătămării corporale Manopere: 2 cazuri

2.Studiu pe dosar în cazul de omor: Manopere: 2 cazuri

3.Studiu pe dosar în cazul leziunii cauzatoare de moarte: Manopere: 2 cazuri

4.Studiu pe dosar în cazul infracțiunilor din domeniul vieții sexuale

Manopere: 2 cazuri

5. Studiu pe dosar în cazul infracțiunilor din domeniul culpei medicale

Manopere: 2 cazuri

5.Participare în instanță la termene de judecată în cazuri penale

Manopere: 2 cazuri

6.Participare în instanță la termene de judecată în cazuri civile

Manopere: 2 cazuri

8.BIOETICA

2 săpt.

8.1 DEFINIȚIE

Studiul implicațiilor morale și etice ale progreselor medicale și biologice. Aplicarea eticii la știința și practica medicinei. O ramură a eticii care se ocupă de îngrijirile de sănătate și științele biologice și biomedicale. Se adresează problematicilor morale și etice ce derivă din practica medicinei cercetare științifică, alocarea resurselor, accesul la tehnologia biomedicală (avortul, eutanasia, fertilizarea în vitro, donarea, celulele embrionice, etc.). Este o disciplină medicală de sine stătătoare începând cit anul 1970.

8.2 DURATA: 2 săpt.

8.3 STRUCTURA STAGIILOR

8.3.1 Etapa de angajare, luare în evidență, rezolvare a problemelor social administrative, prezentare la spitalul și clinica repartizată, alegerea îndrumătorului și fixarea planului de activitate

8.3.2 Stagiul de bioetică: 2 săpt.

8.4 CONȚINUTUL STAGIULUI

8.4.1 Tematica lecțiilor conferință

Introducere în Bioetică

1. Morala, etica, etica medicală- definire, delimitarea obiectului de studiu
2. Contextul apariției bioeticii
3. Definirea bioeticii
4. Delimitarea domeniului de studiu al bioeticii
5. Teorii și metode în bioetica
 - t. Conceptele de sănătate, boală, suferință prin prisma bioeticii
 1. Definirea conceptelor de sănătate, boală, suferință
 2. Conceptele de sănătate, boală și suferință în contextul evoluției medicinei și științelor vieții
Rolul credințelor și valorilor personale sau de grup în conturarea conceptelor de sănătate, boală și suferință (percepții particulare funcție de credință religioasă, etnie, etc)
 - II. Relația medic-pacient I
 1. Valori ale relației medic-pacient
 2. Paternalism versus autonomie
 3. Modele ale relației medic-pacient
 4. Dreptatea, echitatea și accesul pacienților la îngrijirile de sănătate
 - III. Relația medic-pacient II
 1. Consimțământul informat
 2. Confidențialitatea în relația medic-pacient
 3. Relația medic-pacient minor
 4. Acte normative care reglementează relația medic- pacient
 - IV. Greșeli și erori în practica medicală
 1. Definirea noțiunilor de greșeală și eroare
 2. Culpă medicală- definire, forme, implicații juridice și deontologice
 3. Managementul greșelii și erorii medicale în practica medicală
 - V. Probleme etice la începutul vieții

1. Libertatea procreației
2. Dileme etice în avort
3. Etica reproducerii umane asistate medical
4. Probleme etice în donarea reproductivă

VI. Probleme etice la finalul vieții

1. Definierea morții în era noilor tehnologii în medicină
2. Probleme etice în stările terminale
3. Tratamente inutile în practica medicală
4. Eutanasia și suicidul asistat
5. Îngrijirile paliative

VII. Probleme etice în transplantul de țesuturi și organe umane

1. Donarea de organe de la cadavru
2. Donarea de organe de la persoana vie
3. Etica alocării de resurse în transplant

VIII. Probleme etice în genetică și genomică

1. Eugenia și discriminarea pe baza geneticii
2. Proiectul genomului uman- probleme etice, redefinirea noțiunii de boală prin prisma cunoașterii genomului uman
3. Etică și testarea genetică prenatală, neonatală și postnatală
4. Statutul moral al embrionului uman; cercetarea pe embrioni
5. Terapia genică
6. Posibilitatea îmbunătățirii rasei umane prin intervenții genetice

IX. Etica cercetării pe subiecți umani

1. Principii etice în cercetarea pe subiecți umani
2. Protecția participanților într-o cercetare biomedicală- discutarea principalelor coduri de etică și convenții internaționale în cercetare, a cadrului legislativ în care se derulează cercetarea pe subiecți umani
3. Populații vulnerabile în contextul cercetării pe subiecți umani
4. Aspecte etice în cercetările multicentrice, multinaționale
5. Comitetele de etică a cercetării

Comportamentul științific neadecvat, conflictul de interese în cercetarea științifică

8.4.2 Tematica seminarilor

I. Ilustrarea prin cazuri particulare a teoriilor și principiilor în bioetică

II. Reglementarea practicii medicale prin coduri de etică

1. Jurământul lui Hipocrate- comentarea formei inițiale a jurământului lui Hipocrate și evaluarea gradului de aplicabilitate a percepțelor acestuia în condițiile medicinei actuale
2. Alternative ale jurământului lui Hipocrate
3. Alte coduri de etică și deontologie medicală folosite în prezent

III. Ilustrarea valorilor etice ale relației medic-pacient prin cazuri practice

1. Valoarea și limitele consimțământului informat în practica medicală curentă
2. Valoarea și limitele confidențialității în practica medicală curentă
3. Rolul comunicării în relația medic-pacient

IV. Ilustrarea valorilor etice ale relației medic-pacient prin cazuri practice

1. Accesul la îngrijirile de sănătate- discutare de cazuri
2. Drepturile pacienților- reglementare legislativă
3. Rolul comitetelor de etică din spitale

V. Exemplificarea noțiunilor de greșeală și eroare în medicină prin cazuri concrete-

1. Delimitarea cadrului noțiunii de malpraxis
2. Greșeala medicală din perspectiva sistemului de malpraxis

- 3. Perspectiva deontologică asupra greșelilor medicale
- VI. Discutarea problemelor etice la începutul vieții pe baza unor cazuri concrete
- VII. Discutarea problemelor etice la finalul vieții pe baza unor cazuri concrete
- VIII.** Discutarea problemelor etice în transplantul de țesuturi și organe pe baza unor cazuri concrete
- IX.** Discutarea problemelor etice în genetică și genomică pe baza unor cazuri concrete **X.**
Discutarea problemelor etice în cercetarea pe subiecți umani prin prisma unor cazuri concrete

Baremul lucrărilor practice

- 1. Delimitarea cadrului noțiunii de malpraxis Manopera: 10 cazuri
- 2. Studii de caz cu implicații bioetice Manopera: 10 cazuri
- Aspecte de deontologie profesională și implicații juridice Manopera: 10 cazuri

9. MEDICINĂ LEGALĂ CLINICĂ

12 LUNI

Cursuri predare conform programei analitice

9.1 DEFINIȚIE

Medicina legală clinică reprezintă știința medico-legală care analizează și obiectivează la persoana în viață leziunile traumatiche, consecințelor și implicațiile juridice pe termen scurt sau lung, prezentând în sensul celor exprimate o opinie cu caracter expertal științifică, obiectivă, imparțială și reproductibilă.

Expertiza medico-legală la persoana în viață se efectuează în toate cauzele juridice cu implicații medicale precum și în toate cazurile medicale cu implicații juridice.

9.2 DURATA: 12 luni

9.3 STRUCTURA STAGIILOR

9.3.1 Stagiul de Medicină legală clinică Propedeutică și semiologia medico-legală a examinării pe persoană: 6 luni

9.3.2 Stagiul de Medicină legală clinică cu evaluarea gravității leziunilor traumatiche, psihiatrie judiciară și elemente de drept medical, răspundere profesională: 6 luni

9.4 CONȚINUTUL STAGIULUI SECUNDAR DE MEDICINĂ LEGALĂ CLINICĂ PROPEDEUTICĂ ȘI SEMIOLOGIA MEDICO-LEGALĂ A EXAMINĂRII PE PERSOANĂ

9.4.1 Tematica lecțiilor conferință (100 ore)

1. NOȚIUNI GENERALE

Definiție, domenii de activitate, prezentarea principalelor tipuri de expertize medico-legale. Actele medico-legale (aspecte generale).. Aspecte procedurale în raport cu legislația în vigoare

Organizarea rețelei de medicină legală.

Medicina legală și medicul de familie

2. ACTELE MEDICO-LEGALE

- Examinările medico-legale la solicitarea părții interesate (certificatul medico-legal, CML)
- Examinările medico-legale dispuse de instanțele de judecată sau de organele de urmărire penală (raportul de constatare/expertiză).
- Alte examinări

3. EXAMINAREA MEDICO-LEGALĂ GENITALĂ PE PERSOANA ÎN VIAȚĂ

Viol

- Abuzul sexual al minorului
- Minorul supus violențelor fizice: "sindromul copilului bătut (agresat)".

9.4.2 Baremul lucrărilor practice

1. Constatarea leziunilor traumatiche la persoane în viață:

Manopere: 50 cazuri

3. Examen clinic medico-legal

Manopere: 50 cazuri

3. Documentarea medico-legală a cazului și urmărirea lui sub raportul finalizării în termen, obiectivarea leziunilor traumatiche

Manopere: 50 cazuri

4. Formularea concluziilor într-o examinare medico-legală pe persoana în viață

Manopere: 50 cazuri

9.5 CONȚINUTUL STAGIULUI SECUNDAR DE MEDICINĂ LEGALĂ CLINICĂ CU EVALUAREA GRAVITĂȚII LEZIUNILOR TRAUMATICE ÎN CONFORMITATE CU PREVEDERILE CODULUI PENAL

9.5.1 Tematica lecțiilor conferință (100 ore)

- Constatarea medico-legală a vătămării corporale. Evaluarea medico-legală a vătămării corporale în conformitate cu Art. 180, 181, 182,184
- Avizele Comisiei de avizare și control precum și ale Comisiei superioare medico-legale
- Motive de contestare a actelor medico-legale. Căi procedurale de atac.
- Instituția expertului medico-legal (oficial și parte)
 - » Evaluarea corectă a numărului de zile de îngrijire medicală. Supra și sub evaluarea numărului de zile de îngrijire medicală: cauze, metodologie.
- Prevederile art. 182 CP.

9.5.2 Baremul lucrărilor practice

1. Constatarea leziunilor traumatice la persoane în viață:

Manopere: 50 cazuri

3. Examen clinic medico-legal

Manopere: 50 cazuri

3. Documentarea medico-legală a cazului și urmărirea lui sub raportul finalizării în termen, obiectivarea leziunilor traumatice

Manopere: 50 cazuri

4. Formularea concluziilor într-o examinare medico-legală pe persoana în viață

Manopere: 50 cazuri

5. Participare în comisii (Comisia de avizare și control precum și ale Comisiei superioare medico-legale)

Manopere: 50 cazuri

ANEXA II. Liste de baremuri privind necesarul minim de execuții tehnice stabilit medicilor pe perioada pregătirii de specialitate (medicină legală)

I. Tanatologie și Patologie medico-legală

1. Examenul extern al cadavrului: elemente de identificare a cadavrului, semnele morții, particularități și indicii patognomonici, semne de violență, semne diverse particulare, urme de tratament, examenul genital.

Manopere: 100 execuții

2. Executarea tehnică a autopsiei medico-legale: autopsierea și interpretarea leziunilor la nivelul capului, trunchiului și membrului.

Manopere: 100 execuții

3. Executarea tehnicilor speciale de autopsie (pneumotorax, embolie, tromboflebită, fracturi vertebrale, deschiderea sinusurilor, deschiderea mastoidet, la copilul nou-născut și sugar, incizie în Y, traumatismul obstetrical, avort, pruncucidere, intoxicație, etc.)

Manopere: cel puțin câte una în fiecare caz

4. Tehnica îmbălsămării și conservării cadavrului precum și alte îngrijiri de tanatopraxie. Asistarea aparținătorilor: atitudine de urmat.

Manopere: 10 execuții

5. Redactarea raportului de autopsie în fiecare caz autopsiat

Manopere: 150 execuții

Tehnica examenului la fața locului și cercetarea: examenul corpurilor delictive, al hainelor, identificarea și recoltarea probelor. Folosirea și utilizarea aparatului din dotarea truselor, Documentarea

Manopere: 10 examinări

6. Tehnica exhumării și a reautopsierii: examenul de fragmente de corp uman: oase, organe etc. pentru stabilirea speciei, sexului, vârstei, datei morții și cauzei acesteia

Manopere: 3 participare

7. Verificarea semnelor morții și evaluarea intervalului postmortem și a orei decesului

Manopere: 100 execuții

8. Cunoașterea și prezentarea normelor și procedurilor care stau la baza solicitării unei autopsii medico-legale, a distincției între autopsia medico-legală/anatomopatologică.

Manopere: 10 examinări

9. Cunoașterea și prezentarea procedurilor legate de transplantul de țesuturi și organe

Manopere: 5 execuții

10. Consemnarea documentelor ce însoțesc declararea decesului și alte acte conexe.

Manopere: 50 cazuri

11. Cunoașterea și prezentarea semnelor corespunzătoare decesului de cauze traumatiche (nenaturale): împușcare, asfixie mecanică (spânzurare, sugrumare, ștrangulare), înjunghiere, expunere la agenți traumatici fizici (frig, căldură, curent electric, radiații, variații de presiune ale aerului atmosferic, apei sau de concentrație ale gazelor respiratorii), chimici, biologici, psihici. Distincția între moartea violentă/neviolentă (traumatică/netraumatică, naturală/nenaturală)

Manopere: 50 execuții

12. Cunoașterea și prezentarea semnelor corespunzătoare principalelor intoxicații (supradoză stupefiante, gaze toxice -CO, cianizi, peșticide, etc.)

Manopere: 20 examinări

13. Cunoașterea și prezentarea atitudinii și metodologiei autopsiei medico-legale în cazul constatării unor erori chirurgicale

Manopere: 4 cazuri

14. Cunoașterea și prezentarea semnelor corespunzătoare decesului de cauze patologice (naturale)
Manopere: 50 examinări

Laborator medico-legal

1. Tehnica recoltării de organe și produse biologice de la cadavru pentru examinări de laborator în cauze netraumatice (violente): recoltarea produselor biologice pentru examinări tanatochimice, bacteriologice.
Manopere: 50 execuții
2. Tehnica recoltării de organe și produse biologice de la cadavru pentru examinări de laborator în cauze traumatice: însămânțări pentru examen bacteriologic, recoltări pentru examen biologic, pete de sânge, secreție vaginală, anală și anatomie patologică, toxicologie .factori suplimentari ai împușcării, etc.
Manopere: 50 execuții
3. Recoltări de produse biologice în vederea examenului toxicologic, tehnici și metode de înregistrare a probelor toxicologice
Manopere: 10
5. Tehnici și metode clasice de toxicologie medico-legală pentru evidențierea calitativă și cantitativă a principalelor toxice curente
Manopere: 10
6. Tehnici de extracție în vederea determinării gaz cromatografice, analiza spectre GC și cromatograme
Manopere: 5
8. Determinarea alcoolemiei în laborator prin metoda clasică precum și GC Head space
Manopere: 5
9. Recoltarea probelor de țesut și os, utilizarea truselor și echipamentelor de bază, a metodelor avansate de identificare, documentare antropologică
Manopere: 20
10. Identificarea pe resturi scheletale (inclusiv cu ocazia exhumărilor)
Manopere: 20
11. Identificarea odontostomatologică
Manopere: 20
12. Expertiza corpurilor delictive
Manopere: 5
13. Evaluarea stadiului de dezvoltare a insectelor și a intervalului postmortem
Manopere: 5
14. Recoltarea probelor criminalistice, Dispunerea tipului de expertiză, documentare, fotografiere, conservare, delimitarea perimetrului, lanțul custodiei probelor, împărțirea sarcinilor în echipă,
Manopere: 20
15. Utilizarea truselor și echipamentelor de bază
Manopere: 20
16. Tipajul grupelor de sânge (documentare, redactare, interpretare)
Manopere: 10 cazuri
17. HLA (documentare, redactare, interpretare)
Manopere: 10 cazuri
18. Profil ADN (documentare, redactare, interpretare)
Manopere: 10 cazuri
19. Tehnică și metodologie în recoltarea și conservarea probelor în vederea stabilirii filiației (sânge, salivă, etc.)
Manopere: 20 cazuri
20. Documentarea cazurilor și formularea concluziilor în expertizele de filiație
Manopere: 20 cazuri
21. Efectuarea necropsiei anatomo-patologice:
Manopere: 5 cazuri
22. Orientarea materialului biopsie:
Manopere: 20 cazuri
23. Prelucrarea tehnică (inclusiv la parafină):

- Manopere: 20 cazuri
- 24.Prelucrare tehnică (microtomie):
Manopere: 10 cazuri
- 25.Prelucrare tehnică (colorații uzuale):
Manopere: 10 cazuri
- 26.Prelucrare tehnică (colorații speciale):
Manopere: 10 cazuri
- 27.Examinarea histopatologică din patologia digestivă:
Manopere: 20 cazuri
- 28.Examinarea histopatologică din patologia respiratorie:
Manopere: 20 cazuri
29. Examinarea histopatologică din patologia urinară:
Manopere: 20 cazuri
- 30.Examinarea histopatologică din patologia pielii:
Manopere: 20 cazuri
31. Examinarea histopatologică din patologia tiroidei:
Manopere: 20 cazuri
- 32.Examinarea histopatologică din patologia suprarenalei:
Manopere: 20 cazuri
- 33.Examinarea histopatologică din patologia colului uterin:
Manopere: 20 cazuri
- 34.Examinarea histopatologică din patologia corpului uterin:
Manopere: 20 cazuri
- 35.Examinarea histopatologică din patologia trompei uterine:
Manopere: 10 cazuri
- 36.Examinarea histopatologică din patologia ovarului:
Manopere: 10 cazuri
- 37.Examinarea histopatologică din patologia testiculului:
Manopere: 10 cazuri
38. Examinarea histopatologică din patologia glandelor mamare:
Manopere: 10 cazuri
- 39.Examinarea histopatologică din patologia cerebrală și meningeală
Manopere: 50 cazuri

Medicină legală clinică

- 1.Constatarea leziunilor traumatice la persoane în viață:

Manopere: 50

cazuri 2.Examen clinic
medico-legal

Manopere: 50 cazuri

3. Documentarea medico-legală a cazului și urmărirea lui sub raportul finalizării în termen, obiectivarea leziunilor traumatice

Manopere: 50 cazuri

4. Formularea concluziilor într-o examinare medico-legală pe persoana în viață

Manopere: 50 cazuri

- 5.Constatarea leziunilor traumatice la persoane în viață:

Manopere: 50

cazuri 6.Examen clinic
medico-legal

Manopere: 50 cazuri

7. Documentarea medico-legală a cazului și urmărirea lui sub raportul finalizării în termen, obiectivarea leziunilor traumatice

Manopere: 50 cazuri

8. Formularea concluziilor într-o examinare medico-legală pe persoana în viață

Manopere: 50 cazuri

- 9.Participare în comisii (Comisia de avizare și control precum și ale Comisiei superioare medico-legală)

Manopere: 50 cazuri

10. Metodologia examinării dosarului cauzei și selectarea datelor antercedente (medicale, sociale, școlare, profesionale, penale etc.) și de anchetă.

Manopere: 10 cazuri

11. Metodologia investigării clinice.

Manopere: 20 cazuri

12. Raportul de expertiză medico-legală psihiatri că-părți componente metodologia redactării.

Manopere: 10 cazuri

13. Investigările paraclinice și de specialitate -indicații.

Manopere: 10 cazuri

14. Teste psihologice uzuale -indicații.

Manopere: 10 cazuri

15. Ancheta socială .

Manopere: 5 cazuri

16. Coroborarea rezultatelor investigațiilor complementare

Manevre: 10 cazuri

16. Metodologia redactării concluziilor expertizei medico-legale psihiatrice

Manopere: 20 cazuri

17. Analiza de acte (rapoarte) și avizări medico-legală

Manopere: 5 cazuri

18. Studiu pe dosar în cazul vătămării corporale

Manopere: 2 cazuri

19. Studiu pe dosar în cazul de omor

Manopere: 2 cazuri

20. Studiu pe dosar în cazul leziunii cauzatoare de moarte

Manopere: 2 cazuri

21. Studiu pe dosar în cazul infracțiunilor din domeniul vieții sexuale

Manopere: 2 cazuri

22. Studiu pe dosar în cazul infracțiunilor din domeniul culpei medicale

Manopere: 2 cazuri

23. Participare în instanță la termene de judecată în cazuri penale

Manopere: 2 cazuri

24. Participare în instanță la termene de judecată în cazuri civile

Manopere: 2 cazuri

25. Delimitarea cadrului noțiunii de malpraxis

Manopere: 10 cazuri

26. Studii de caz bioetic

Manopere: 10 cazuri

27. Aspecte de deontologie profesională și implicații juridice

Manopere: 10 cazuri

MEDICINĂ LEGALĂ

4 ANI

	Stagiul principal/durață		Stagiul secundar/durață	
Anul 1	Medicină legală modul I: Tanatologie și patologie medico-legală traumatică	1 an	Tanatologie medico-legală	6 luni
			Patologia medico-legală traumatică	6 luni
Anul 2	Anatomie patologică	6 luni		
	Patologie medico-legală netraumatică	6 luni		
Anul 3	Medicină legală modul II: Laborator medico-legal	3 luni	Toxicologie medico-legală	1 lună
			Identificare medico-legală, odontostomatologie, antropologie medico-legală, entomologie medico-legală	1 lună
			Laborator criminalistic și medico-legal	2 săpt
			Serologie și hematologie medico-legală	2 săpt.
	Stagii pe Specialități chirurgicale, traumatologice, paraclinice	3 luni	Neurochirurgie Ortopedie-traumatologie Rad. și Imagistică medicală	1 lună 1 lună 1 lună
	Psihiatrie și psihopatologie medico-legală	4 luni		
	Elemente juridice și drept medical	6 săpt.		
	Bioetică	2 săpt.		
Anul 4	Medicină legală clinică	1 an	Propedeutică și semiologia medico-legală a examinării pe persoană	6 luni
			Evaluarea gravității leziunilor traumatiche în raport cu prevederile legale	6 luni